

Струка (назив):		МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА		
Занимање (назив):		CNC оператер - ОГЛЕД		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Практичан рад		
Модул (наслов):		КОМУНИКАЦИЈА У ПРОИЗВОДНОМ ПОГОНУ, ЗАШТИТА НА РАДУ И ЗАШТИТА ОКОЛИНЕ		
Датум:		2023. године	Шифра:	Редни број: 07
Сврха :				
Модул је развијен са циљем да ученик стекне знања, радне вјештине и навике потребне за несметану комуникацију у производном погону, заштити на раду као и заштити околине с циљем обављања послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-6), - Конструисање, - Технологија материјала.				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици идентификују радна мјеста у радионици, - ученици дефинишу своје обавезе и задатке, - ученици усвајају нова и примјене раније стечена знања у пракси ради унапређења процеса рада, - ученици се придржавају мјера заштите на раду, - ученици самостално примјењују средства заштите. - ученици одржавају радни простор у складу са мјерама заштите животне средине.				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мјере заштите на раду и заштите животне средине 2. Упознавање радних мјеста 3. Организација рада у радионицама и комуникација међу запосленима				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

1. Мјере заштите на раду и заштите животне средине	<ul style="list-style-type: none"> - наведе средства заштите на раду, - наведе средства противпожарне заштите, - познаје технике пружања прве помоћи, - објасни заштиту животне средине од загађења која настају као посљедица производних дјелатности. 	<ul style="list-style-type: none"> - препозна средства заштите на раду, - препозна средства противпожарне заштите, - користи средства заштите на раду, - користи средства противпожарне заштите на исправан начин, - укаже прву помоћ, - на све начине штити животну средину од загађења која настају као посљедица производних дјелатности. 	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користити Закон о раду и Закон о заштити од пожара али и сва расположива заштитна средства уз демонстрацију употребе, - ученицима показати и демонстрирати коришћење средстава прве помоћи, - навести могуће изворе опасности, најчешће повреде при раду на конкретним машинама и начин да се оне избјегну. - по могућности посјетити ватрогасну јединицу или организовати предавање од стране припадника ватрогасне јединице.
2. Упознавање радних мјеста	<ul style="list-style-type: none"> - наброји радна мјеста, - познаје правила понашања на радном мјесту. 	<ul style="list-style-type: none"> - препозна радно мјесто на којем се стичу основна знања и вјештине за занимање за које се образује, - препозна и друга радна мјеста у радионицама у којима се изводи практична настава. 	<ul style="list-style-type: none"> - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознати ученике са радним мјестима занимања која се образују у струци Машинство и обрада метала, - користити плакате и презентације за приказ радних мјеста појединих занимања.

3. Организација рада у радионицама и комуникација међу запосленима	<ul style="list-style-type: none"> - опише и наброји своје обавезе и задатке у радионици, - наведе правила понашања у радионицама, - упозна се са средствима личне заштите. 	<ul style="list-style-type: none"> - користи дневник рада, - користи средства личне заштите. 	<p>вриједностима,</p> <ul style="list-style-type: none"> - испољи иницијативу и предузимљивост, - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознати ученике са основама организације рада у радионици као и са правилима понашања како би се рад у радионици безбједно одвијао, - упознати ученике са дневником рада и начином његовог попуњавања, - показати ученицима средства личне заштите која се налазе у радионици и која се користе у раду, - користити плакате и приказе са садржајима који се обрађују.
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања. 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник који је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - каталози - скице - цртежи - готови производи - презентације 				
Оцјењивање				
<p>Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.</p>				

Струка (назив):		МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА		
Занимање (назив):		CNC оператер - ОГЛЕД		
Предмет (назив):		ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):		Практичан рад		
Модул (наслов):		МЈЕРЕЊЕ И КОНТРОЛА		
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број: 08	
Сврха :				
Модул је развијен ради стицања основних знања, вјештина и навика у руковању мјерним алатом при изради обратка са циљем обављања послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-7), - Конструисање, - Технологија материјала.				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици стекну вјештину распознавања мјерних и контролних алата, - ученици стекну вјештину правилног руковања мјерним и контролним алатом, - ученици стекну вјештину мјерења и читавања мјера, - ученици стекну вјештину одржавања мјерних алата.				
Теме				
<ul style="list-style-type: none"> 1. Преносна мјерила 2. Мјерила за мјерење дужине 3. Мјерила за мјерење углова 4. Контролна или толеранцијска мјерила				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

1. Преносна мјерила	<ul style="list-style-type: none"> - именује називе преносних мјерила, - објасни тачност мјерења, - објасни руковање и одржавање помичних мјерила. 	<ul style="list-style-type: none"> - изабере и препозна преносна мјерила за мјерење, - измјери радни комад. 	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, 	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - користити каталоге, презентације и шеме, - користити различита мјерила.
2. Мјерила за мјерење дужине	<ul style="list-style-type: none"> - објасни подјелу мјерила, - објасни њихову тачност, - објасни дијелове помичног мјерила, дубиномјера и микрометра, - објасни руковање и одржавање мјерила. 	<ul style="list-style-type: none"> - препозна и изабере поједина мјерила за мјерење дужине, - поставља задату мјеру, - премјери радни комад употребом мјерила за мјерење дужине - одржава мјерне инструменте. 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, 	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - користити шеме, каталоге и презентације, - користити различита помична мјерила и друге мјерне инструменте за дужинске мјере.
3. Мјерила за мјерење углова	<ul style="list-style-type: none"> - наброји подјелу углова, - објасни дијелове универзалног угломјера, - наброји јединице замјерење углова, - рукује и одржава алат. 	<ul style="list-style-type: none"> - препозна и изабере поједина мјерила за мјерење и контролу углова, - поставља задату мјеру, - премјери радни комад употребом мјерила за мјерење и контролу углова - одржава мјерне инструменте. 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - испољи жељу и вољу за 	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - користити шеме, каталоге и презентације, - користити различите мјерне инструменте за мјерење углова.

4. Контролна или толеранцијска мјерила	<ul style="list-style-type: none"> - разликује контролна од мјерила за мјерење дужине, - наброји толеранцијска мјерила, - разликује страну „иде“ од стране „не иде“, - наброји дијелове компаратора, објасни шта су и чему служе еталони. 	<ul style="list-style-type: none"> - изабере контролно мјерило, изврши контролу радног комада употребом толеранцијских мјерила, - одржава мјерне инструменте. 	<p>усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем.</p> <ul style="list-style-type: none"> - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користити шеме, каталоге и презентације, - користити различита контролна или толеранцијска мјерила.
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања. 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник који је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Каталози - Скице - Цртежи - Готови производи - Презентације 				
Оцјењивање				
<p>Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.</p>				

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА			
Занимање (назив):	CNC оператер - ОГЛЕД			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Практичан рад			
Модул (наслов):	АЛАТНЕ МАШИНЕ			
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број:	09
Сврха :				
Модул је развијен са циљем да ученици упознају алате машине и њихову употребу у пракси како би се оспособили за обављање послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-8), - Конструисање, - Технологија материјала.				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици стекну вјештину разликовања машина за стругање, глодање, бушење и брушење, те НУМА за глодање и стругање, - ученици стекну вјештину разликовања машина за појединачну, серијску, масовну и специјалну производњу, - ученици стекну вјештину руковања стругом, глодалицом, бушилицом и брусилицом, те НУМА за глодање и стругање, - ученици усвајају нова и примјене раније стечена знања у пракси ради унапређења процеса рада, - ученици стичу навику коришћења средстава личне и техничке заштите при раду, - ученици одржавају радни простор у складу са мјерама заштите животне средине.				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Подјела машина алатки 2. Основни конструктивни дијелови струга и глодалице 3. Руковање стругом и глодалицом 4. Основни конструктивни дијелови НУМА струга и глодалице 5. Руковање НУМА стругом и глодалицом 6. Одржавање машина алатки 7. Мјере сигурности на раду				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Подјела машина алатки	<ul style="list-style-type: none"> - објасни подјелу машина алатки, - наведе разлике глодалице и струга, - наведе разлике класичних машина алатки и НУМА, - објасни разлике машине за појединачну од машина за серијску и масовну производњу, - именује њихове називе.	<ul style="list-style-type: none"> - изабере машину за израду одређених производа.	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост,	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користити каталоге, презентације и шеме, - користи доступна средства и машине за презентацију.
2. Основни конструктивни дијелови струга и глодалице	<ul style="list-style-type: none"> - наброји основне конструктивне дијеловеструга и глодалице, - објасни њихову намјену.	<ul style="list-style-type: none"> - идентификује дијелове струга и глодалице.		
3. Руковање стругом и глодалицом	<ul style="list-style-type: none"> - објасни поступак руковања стругом и глодалицом, - објасни промјену броја обртаја главног кретања, - објасни промјену брзине помоћног кретања, - објасни коришћење ручице за аутоматско помјерање супорта.	<ul style="list-style-type: none"> - руковати стругом и глодалицом, - извести промјену броја обртаја главног кретања, - извести промјену брзине помоћног кретања, - користи ручице за аутоматско помјерање супорта.		
4. Основни конструктивни дијелови НУМА струга и глодалице	<ul style="list-style-type: none"> - наброји основне дијелове НУМА струга и глодалице, - објасни њихову намјену.	<ul style="list-style-type: none"> - идентификује дијелове НУМА струга и глодалице.		

5. Руковање НУМА стругом и глодалицом	<ul style="list-style-type: none"> - објасни поступак руковања НУМА стругом и глодалицом, - објасни везу између уношења програма и обраде комада на машини.	<ul style="list-style-type: none"> - укључити НУМА струг и глодалицу, и одрадити почетне кораке који претходе самом раду на машини.	<ul style="list-style-type: none"> - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	
6. Одржавање машина алатки	<ul style="list-style-type: none"> - наброји средства за одржавање чистоће и подмазивање струга и глодалице, - наброји средства за одржавање чистоће и подмазивање НУМА струга и глодалице, - објасни поступак чишћења и подмазивања машина.	<ul style="list-style-type: none"> - одржава чистоћу струга и глодалице, - одржава чистоћу НУМА струга и глодалице, - одржава чистоћу радног мјеста, - користи одговарајућа средства за чишћење и подмазивање.		
7. Мјере сигурности на раду	<ul style="list-style-type: none"> - наброји средства личне заштите, - наброји подјелу противпожарних апарата, - објасни поступак пружања прве помоћи.	<ul style="list-style-type: none"> - користи лична заштитна средства, - покаже пружање прве помоћи, - рукује противпожарним апаратима.		
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања.				
Извори				

- Уџбеник који је одобрило Министарства просвјете и културе Републике Српске
- Друга стручна и теоријска литература
- Каталогзи
- Скице
- Цртежи
- Готови производи
- Презентације

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА		
Занимање (назив):	CNC оператер - ОГЛЕД		
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):	Практичан рад		
Модул (наслов):	СТЕЗНИ, ПОМОЋНИ ПРИБОРИ И АЛАТИ ЗА РЕЗАЊЕ НА КЛАСИЧНИМ МАШИНАМА		
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број: 10
Сврха :			
Модул је развијен са циљем да ученици упознају помоћне приборе и алате за резање ради стицања основног знања и вјештина за рад на стругу и глодалици како би се оспособили за обављања послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-9), - Конструисање, - Технологија материјала.			
Циљеви			
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици стекну вјештину разликовања прибора струга, глодалице и бушилице, - ученици стекну вјештину коришћења одговарајућег прибора за стезање предмета обраде, - ученици стекну вјештину коришћења резног алата у обради метала, - ученици стекну вјештину постизања максималне тачности углова приликом оштрења алата, - ученици изводу центрирање обратка на стругу и глодалици, - ученици самостално користе инструмента и других помагала приликом центрирања обратка, - ученици стекну вјештине и технике руковања машином и алатима, - ученици стекну вјештину постизања максималне тачности у раду, - ученици развијају одговоран однос према раду, - ученици стекну вјештину препознавања извора опасности и коришћења средстава личне и техничке заштите при раду.			
Теме			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Прибор за постављање и стезање радног предмета на стругу и глодалици 2. Резни алати 3. Базирање обратка на стругу и глодалици 4. Постављање резног алата 5. Чеоно и уздужно стругање обратка 6. Чеоно глодање 7. Мјере заштите на раду			

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Прибор за постављање и стезање радног предмета на стругу и глодалици	<ul style="list-style-type: none"> - наведе и именује називе прибора за струг и глодалицу, - објасни намјену прибора, - опише поступак за правилно постављања прибора на стругу и глодалици, - опише поступак избора прибора за одређену операцију, - опише поступак растављања и састављања стезне главе струга, - опише поступак постављања чељусту у стезну главу, - наведе алате који се користе приликом постављања и скидања прибора са машину, - објасни поступак чишћења и подмазивања прибора, - објасни поступак и средства за одржавање прибора на прописан начин.	<ul style="list-style-type: none"> - изабере стезни прибор према начину обраде, - правилно поставити прибор на стругу, - раставити и саставити стезну главу струга, - постави чељусту у стезну главу - поставити чељусту у стезну главу користи одређени алат приликом постављања и скидања прибора на машину, - изврши чишћење и подмазивање прибора, - одржава прибор на прописан начин.	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користити каталоге, презентације и шеме, - користи доступна средства и машине за презентацију.

2. Резни алати	<ul style="list-style-type: none"> - наведе материјале од којих се израђују стругарски ножеви, глодала и бургије и наведе њихове називе, те објасни њихову намјену, - објасни предности и недостатке ножа, глодала и бургије са плочицом од тврдог материјала. - наброји подјелу стругарских ножева,глодала и бургија, - објасни разлику измеђуалата израђеног од брзорезног челика и синтерованих тврдих метала. - наброји дијелове алата застругање, глодање и бушење, - објасни геометрију резног дијела стругарског ножа, глодала и бургије, - објасни грудни угао, - објасни улогу леђног углаи његову величину, - објасни од чега зависи величина угла клина. - објасни дијелове стругарског ножа. 	<ul style="list-style-type: none"> - изабере ножеве, глодала и бургије према врсти обраде и материјалу припремка, - препозна од ког је материјала израђен стругарски нож, глодало и бургија, - изабере одговарајућу брусну плочу (тоцила), - изабере под којим углом ће оштрити алат, - користи шаблоне приликом оштрења, - користи хлађење приликом оштрења. 	<p>вриједностима,</p> <ul style="list-style-type: none"> - испољи иницијативу и предузимљивост, - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	
-----------------------	--	---	---	--

3. Базирање обратка на стругу и глодалици	<ul style="list-style-type: none"> - објасни базирање обратка. - објасни правилно постављање обратка, - објасни стезање обратка. 	<ul style="list-style-type: none"> - изврши базирање обратка, постављање обратка и стезања обратка. 		
4. Постављање резног алата	<ul style="list-style-type: none"> - објасни правилно постављање стругарског ножа - објасни висинско подешавање ножа - објасни величину крака ножа од вијка за притезање. 	<ul style="list-style-type: none"> - изврши правилно постављање стругарског ножа, глодала, - изврши висинско подешавање ножа, - изабере величину крака ножа од вијка за притезање. 		
5. Чеоно и уздужно стругање обратка	<ul style="list-style-type: none"> - објасни избор одговарајућег алат (нож), - објасни поступак бирања броја обртаја главног кретања, - објасни употребу аутоматског помјерања попречног супорта, - објасни употребу средстава за хлађење. 	<ul style="list-style-type: none"> - изабере одговарајући алат (нож), - изабере одговарајући број обртаја главног кретања, - користи аутоматско помјерање попречног супорта, - користи средство за хлађење. 		
6. Чеоно глодање	<ul style="list-style-type: none"> - објасни обртаја главног кретања, дефинише изборбрзине помоћног кретања, - објасни избор одговарајућег алат, - објасни избор број пролаза, - објасни избор мјерних инструмената и поступак мјерења. 	<ul style="list-style-type: none"> - изабере број обртаја главног кретања, брзину, помоћног кретања и број пролаза, - изабере одговарајући алат, - изабере мјерне инструменте и изврши мјерење. 		

7. Мјере заштите на раду	<ul style="list-style-type: none"> - наброји лична заштитна средства, - објасни начин употребе личних средстава заштите, - објасни поступак заштите околине. 	<ul style="list-style-type: none"> - користи лична заштитна средства, - примјењује мјере заштите на раду и штити животну средину. 		
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања. 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник који је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Каталогзи - Скице - Цртежи - Готови производи - Презентације 				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА		
Занимање (назив):	CNC оператер - ОГЛЕД		
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):	Практичан рад		
Модул (наслов):	ИЗРАДА ЈЕДНОСТАВНИХ ДИЈЕЛОВА НА ГЛОДАЛИЦИ		
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број: 11
Сврха :			
Модул је развијен са циљем стицања основног знања и вјештина за рад на класичној глодалици с циљем обављања послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-10), - Конструисање, - Технологија материјала. 			
Циљеви			
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици усвоје основна знања о врстама обраде глодањем, - ученици усвоје основна знања о врстама обраде отвора на глодалици, - ученици усвоје основна знања о одређивању режима обраде глодања, - ученици усвоје основна знања о избору алата за различите врсте обраде, - ученици усвоје основна знања о попуњавању и читању техничке документације, - ученици буду способан за самостално коришћење и разумијевање техничке документације, стручне литературе и сл., - ученици самостално примјењују стечена знања у пракси, - ученици стекну вјештину препознавања извора опасности и коришћења средстава личне и техничке заштите при раду, - ученици буду одговорни у односу према животној средини. 			
Теме			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Израда предмета глодањем на класичној глодалици 2. Мјере заштите на раду 			

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
1. Израда предмета глодањем на класичној глодалици	<ul style="list-style-type: none"> - објасни како се припрема класична глодалица за рад, - објасни како да постави обрадак, - објасни начин одабира технолошког поступка израде, - објасни избор резног алата, - наведе како да изабере стезне алате и приборе, - наведе како да изабере мјерне алате, - објасни како да изради предмет обраде, - објасни како користи мјерне алате и приборе, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите околине.	<ul style="list-style-type: none"> - припреми машину за рад, - постави обрадак, - одабере технолошки поступак израде, - изабере резни алат, - изабере стезне алате и приборе, - изабере мјерне алате, - изради предмет обраде, - користи мјерне алате и приборе, - примјењује мјере и средства заштите на раду и заштите околине, - попуни дневник рада.	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - користити каталоге, презентације и шеме, - користи доступна средства и машине за презентацију, - ученике увјежбати у изради задатака који садрже операције чеоног глодања, бушење рупа (појединачних, кружног и линијског распореда), проширивање рупа, урезивање навоја, израда правоугаоних и кружних утора, израда степенстих површина ...
2. Мјере заштите на раду	<ul style="list-style-type: none"> - наброји лична заштитна средства, - објасни начин употребе личних средстава заштите, - објасни поступак заштите околине.	<ul style="list-style-type: none"> - користи лична заштитна средства, - примјењује мјере заштите на раду и заштиту околине.		Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - користити шеме, филмове и каталоге, - лични примјером показати коришћење заштитних средстава.

			и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања. 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник који је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Каталози - Скице - Цртежи - Готови производи - Презентације 				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА			
Занимање (назив):	CNC оператер - ОГЛЕД			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Практичан рад			
Модул (наслов):	ИЗРАДА ЈЕДНОСТАВНИХ ДИЈЕЛОВА НА СТРУГУ			
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број:	12
Сврха :				
Модул је развијен да ученици стекну основна знања и вјештине рада на класичном стругу са циљем обављања послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-11), - Конструисање, - Технологија материјала.				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици усвоје основна знања о врстама обраде стругањем, - ученици усвоје основна знања о врстама обраде отвора на стругу, - ученици усвоје основна знања о одређивању режима обраде стругања, - ученици усвоје основна знања о избору алата за различите врсте обраде, - ученици усвоје основна знања о попуњавању и читању техничке документације, - ученици буду способан за самостално коришћење и разумијевање техничке документације, стручне литературе и сл., - ученици самостално примјењују стечена знања у пракси, - ученици стекну вјештину препознавања извора опасности и кориштења средстава личне и техничке заштите при раду, - ученици буду одговорни у односу према животној средини.				
Теме				
<div>1. Израда предмета стругањем на класичном стругу</div> <div>2. Мјере заштите на раду</div>				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
1. Израда предмета стругањем на класичном стругу	<ul style="list-style-type: none"> - објасни како се припрема класични струг за рад, - објасни како да постави обрадак, - објасни начин одабира технолошког поступка израде, - објасни избор резног алата, - наведе како да изабере стезне алате и приборе, - наведе како да изабере мјерне алате, - објасни како да изради предмет обраде, - објасни како користи мјерне алате и приборе, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите околине.	<ul style="list-style-type: none"> - припреми машину за рад, - постави обрадак, - одабере технолошки поступак израде, - изабере резни алат, - изабере стезне алате и приборе, - изабере мјерне алате, - изради предмет обраде, - користи мјерне алате и приборе, - примјењује мјере и средства заштите на раду и заштите околине, - попуни дневник рада.	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - испољи жељу и вољу за	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - користити каталоге, презентације и шеме, - користи доступна средства и машине за презентацију, - ученике увјежбати у изради задатака који садрже операције чеоног стругања, уздужног стругања, бушење рупа , проширивање рупа, урезивање навоја, израда правоугаоних и кружних утора, израда степенстих површина ...
2. Мјере заштите на раду	<ul style="list-style-type: none"> - наброји лична заштитна средства, - објасни начин употребе личних средстава заштите, - објасни поступак заштите околине.	<ul style="list-style-type: none"> - користи лична заштитна средства, - примјењује мјере заштите на раду и заштиту околине.		

			усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност - самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	
Интеграција				
- Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања.				
Извори				
- Уџбеник који је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Каталози - Скице - Цртежи - Готови производи - Презентације				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА		
Занимање (назив):	CNC оператер - ОГЛЕД		
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА		
Опис (предмета):	Практичан рад		
Модул (наслов):	СТЕЗНИ, ПОМОЋНИ ПРИБОРИ И АЛАТИ НА НУМА		
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број: 13
Сврха :			
Модул је развијен са циљем да ученици упознају стезне и помоћне приборе и алате за резање на НУМА коко би се оспособили за обављање послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-12), - Конструисање, - Технологија материјала. 			
Циљеви			
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици стекну вјештине припреме нумерички управљане машине за рад, струг и глодалицу, - ученици стекну вјештине употребе резних алата на НУМА, - ученици стекну вјештине употребе прибора за стезање и прихват обратка на НУМА, - ученици стекну вјештине употребе постављања алата у држаче алата, - ученици стекну вјештине употребе резних алата на НУМА, - ученици усвајају нова знања ради унапређења рада, - ученици примјене стечена знања у пракси, - ученици примјењују мјере заштите на НУМА, - ученици примјењују мјере заштите животне средине. 			
Теме			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Припрема резних, стезних и мјерних алата на НУМА глодалици 2. Припрема резних, стезних и мјерних алата на НУМА стругу 			
Тема	Исходи учења		
	Знања	Вјештине	Личне компетенције
	Ученик је способан да:		
			Смјернице за наставнике

1. Припрема резних, стезних и мјерних алата на НУМА глодалици	<ul style="list-style-type: none"> - објасни како да одабере и користи алате код НУМА глодалице, - објасни како да дефинише и користи приборе за прихват и стезање обратка, - објасни како да монтира алате у држач НУМА глодалице, - објасни поступак чишћења и подмазивања прихватног конуса носача алата у вретену НУМА глодалице, - наведе главне елементе техничкедокументације, - објасни избор стезног прибора и начин монтаже на машину, - објасни избор, постављање у носаче резних алата и поступак умјеравања алата, - објасни постављање алата у магацин алата и унесе податке, - објасни избор мјерних алата и инструмената, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите околине. 	<ul style="list-style-type: none"> - одабере и користи алате код НУМА глодалице, - дефинише и користи приборе за прихват и стезање обратка, - монтира алате у држач НУМА глодалице, - изврши поступак чишћења и подмазивања прихватног конуса носача алата у вретену НУМА глодалице, - прочита техничку документацију, - изабере, постави у носаче резне алате, умјери их, - постави алате у магацин алата и унесе податке, - изабере стезни прибор и монтира га на машину, - одреди мјерне алате, - користи средства и мјере заштите на раду и заштите животне средине. 	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - са ученицима урадити анализу техничке документације, на основу те анализе изабере резне, стезне и мјерне алате, - са ученицима резне алате поставити у носаче, а затим изврши њихово умјеравање директно на машини или коришћењем одговарајућег апарата. Добијене податке унијети у управљачку јединицу, - пратити рад ученика и помагати им у раду када је то потребно.
2. Припрема резних, стезних и мјерних алата на НУМА стругу	<ul style="list-style-type: none"> - анализира техничку документацију, - објасни како да дефинише, умјери и постави у носаче резне алате, - објасни како да дефинише стезни прибор 	<ul style="list-style-type: none"> - прочита и користи техничку документацију, - дефинише, умјери и постави у носаче резне алате, - дефинише стезни прибор и монтира га 	<ul style="list-style-type: none"> - показује добру радну 	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - са ученицима урадити анализу техничке документације, на основу те анализе изабере резне, стезне и мјерне алате, - са ученицима резне алате

	<ul style="list-style-type: none"> - и монтира га на машину, - објасни како да одабере мјерне приборе, - наведе главне елементе техничкодокументације, - објасни избор алата, постављање у носаче резних алата и поступак умјеравања, - објасни постављање алата у магацин алата и унос података о резним алатима, - објасни избор стезног прибора и начин монтаже на машину, - наведе избор мјерних алата и инструмената, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите животне средине. 	<ul style="list-style-type: none"> - на машину, - одабере мјерне приборе, - изабере, постави у носаче резне алате, умјери их, - постави алате у магацин алата и унесе податке, - изабере стезни прибор и монтира га на машину, - одреди мјерне алате и инструменте, - примјењује мјере заштите на раду и заштиту животне средине. 	<ul style="list-style-type: none"> - спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	<ul style="list-style-type: none"> - поставити у носаче, а затим изврши њихово умјеравање директно на машини или коришћењем одговарајућег апарата. Добијене податке унијети у управљачку јединицу, - пратити рад ученика и помагати им у раду када је то потребно.
--	---	--	---	--

Интеграција

- Практична настава (модули 1-6),
- Технологија материјала,
- Конструисање,
- Технологија занимања.

Извори

- Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске
- Друга стручна и теоријска литература
- Каталози
- Скице
- Цртежи
- Готови производи
- Презентације

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА			
Занимање (назив):	CNC оператер - ОГЛЕД			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Практичан рад			
Модул (наслов):	УПРАВЉАЧКА ЈЕДИНИЦА НУМА ГЛОДАЛИЦЕ			
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број:	14
Сврха :				
Модул је развијен да ученици упознају употребу управљачке јединице НУМА глодалице и коришћење пратеће документације са циљем обављања послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-13), - Конструисање, - Технологија материјала.				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици стекну вјештине коришћења управљачке јединице за управљање НУМА глодалицом, - ученици стекну вјештину да унесу параметре везане за алате у управљачку јединицу, - ученици стекну вјештину базирања комада, - ученици стекну вјештину да читају програм и пусте програм у рад, - ученици користе стручну литературу у раду као и друге изворе информација, - ученици усвајају нова знања ради унапређења рада и примјене стечена знања у пракси, - ученици примјењују мјере заштите на раду приликом обављања послова, - ученици примјењују мјере заштите околине, - ученици одржавају радни простор у складу са мјерама заштите животне средине.				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Управљачка јединица НУМА глодалице 2. Дефинисање нултих тачака 3. Симулација унесеног програма и пуштање у рад				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
1. Управљачка јединица НУМА глодалице	<ul style="list-style-type: none"> - наведе основе елементе апликативног софтвера за управљање НУМА глодалицом, - наведе основне елементе управљачке јединице (Fanuc ili Heidenhain), зависно с чим школска радиона или кабинет располаже, наведе основне елементе радног окружења за управљачку јединицу НУМА глодалице, - објасни радно окружење НУМА глодалице, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите животне средине.	<ul style="list-style-type: none"> - користи апликативни софтвер, - користи машинску управљачку јединицу за рад НУМА глодалицом, - дефинише основне елементе радног окружења за управљачку јединицу НУМА глодалице, - објасни радно окружење НУМА глодалице, - примјењује мјере заштите на раду и заштиту животне средине.	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима,	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - ученицима демонстрирати коришћење апликативног софтвера за управљање НУМА глодалице, - ученике упознати са различитим апликативним програмима (Fanuc ili Heidenhain), и њиховим специфичностима, - ученицима демонстрирати покретања и заустављања машине, рад машине блок по блок, рад у ручном JOG моду, коришћење регулатора брзине и посмака, - ученике упознати са различитим управљачким јединицама и њиховим специфичностима. - користити шеме, филмове и каталоге,
2. Дефинисање нултих тачака	<ul style="list-style-type: none"> - објасни базирање припремака, - објасни уношење података у управљачку јединицу везаних за нулте тачке обратка.	<ul style="list-style-type: none"> - изведе базирање припремака, - унесе добијене податке у управљачку јединицу, - примјењује мјере заштите на раду и заштиту животне средине.	<ul style="list-style-type: none"> - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост,	<ul style="list-style-type: none"> - демонстрирати рад – вјежбе, - дати лични примјер коришћења заштитних средстава.

3. Симулација унесеног програма и пуштање у рад	<ul style="list-style-type: none"> - објасни поступак учитавања програма и пуштања програма у рад, - објасни поступак симулирања унесеног програма због провјере тачности рада програма и исправљања евентуалних грешака. 	<ul style="list-style-type: none"> - учита програм и пусти програм у рад, - активира симулацију унесеног програма, - провјери тачност рада програм и исправи грешке, - пусти програм у рад, - провјери тачност комада и исправи грешке, - примјењује мјере заштите на раду и заштиту животне средине. 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања. 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник који је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Каталогзи - Скице - Цртежи - Готови производи - Презентације 				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА			
Занимање (назив):	CNC оператер - ОГЛЕД			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Практичан рад			
Модул (наслов):	УПРАВЉАЧКА ЈЕДИНИЦА НУМА СТРУГА			
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број:	15
Сврха :				
Модул је развијен са циљем да се ученици упознају са употребом управљачке јединице НУМА струга и коришћењем пратеће документације како би се оспособили за обављање послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-14), - Конструисање, - Технологија материјала.				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици стекну вјештине коришћења управљачке јединице за управљање НУМА стругом, - ученици стекну вјештину да унесу параметре везане за алате у управљачку јединицу, - ученици стекну вјештину базирања комада, - ученици стекну вјештину да учитају програм и пусте програм у рад, - ученици користе стручну литературу у раду као и друге изворе информација, - ученици усвајају нова знања ради унапређења рада и примјене стечена знања у пракси, - ученици примјењују мјере заштите на раду приликом обављања послова, - ученици примјењују мјере заштите околине, - ученици одржавају радни простор у складу са мјерама заштите животне средине.				
Теме				
1. Управљачка јединица НУМА струга 2. Дефинисање нултих тачака 3. Симулација унесеног програма и пуштање у рад				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способен да:			
1. Управљачка јединица НУМА струга	<ul style="list-style-type: none"> - наведе основе елементе апликативног софтвера за управљање НУМА стругом, - наведе основне елементе управљачке јединице (Fanuc ili Heidenhain), зависно с чим школска радиона или кабинет располаже, - наведе основне елементе радног окружења за управљачку јединицу НУМА струга, - објасни радно окружење НУМА струга, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите животне средине.	<ul style="list-style-type: none"> - користи апликативни софтвер, - користи машинску управљачку јединицу за рад НУМА стругом, - дефинише основне елементе радног окружења за управљачку јединицу НУМА струга, - објасни радно окружење НУМА струга, - примјењује мјере заштите на раду и заштиту животне средине.	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности - машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима,	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - ученицима демонстрирати коришћење апликативног софтвера за управљање НУМА струга, - ученике упознати са различитим апликативним програмима (Fanuc ili Heidenhain), и њиховим специфичностима, - ученицима демонстрирати покретања и заустављања машине, рад машине блок по блок, рад у ручном JOG моду, коришћење регулатора брзине и посмака, - ученике упознати са различитим управљачким јединицама и њиховим специфичностима. - користити шеме, филмове и каталоге, - демонстрирати рад – вјежбе, - дати лични примјер коришћења заштитних средстава.
2. Дефинисање нултих тачака	<ul style="list-style-type: none"> - објасни базирање припремака, - објасни уношење података у управљачку јединицу везаних за нулте тачке обратка.	<ul style="list-style-type: none"> - изведе базирање припремака, - унесе добијене податке у управљачку јединицу, - примјењује мјере заштите на раду и заштиту животне средине.	<ul style="list-style-type: none"> - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и	

3. Симулација унесеног програма и пуштање у рад	<ul style="list-style-type: none"> - објасни поступак учитавања програма и пуштања програма у рад, - објасни поступак симулирања унесеног програма због провјере тачности рада програма и исправљања евентуалних грешака. 	<ul style="list-style-type: none"> - учита програм и пусти програм у рад, - активира симулацију унесеног програма, - провјери тачност рада програма и исправи грешке, - пусти програм у рад, - провјери тачност комада и исправи грешке, - примјењује мјере заштите на раду и заштиту животне средине. 	<p>предузимљивост,</p> <ul style="list-style-type: none"> - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања. 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник који је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Каталогзи - Скице - Цртежи - Готови производи - Презентације 				
Оцјењивање				
<p>Оцјењивати у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита усредњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.</p>				

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА			
Занимање (назив):	CNC оператер - ОГЛЕД			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Практичан рад			
Модул (наслов):	ПРИПРЕМА НУМА ГЛОДАЛИЦЕ ЗА РАД			
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број:	16
Сврха :				
Модул је развијен са циљем да ученик стекне знања, радне вјештине и навике потребне за обављање послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер, и да се оспособи за брзо укључивање у процес производне технологије обраде на НУМА глодалици.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-15), - Конструисање, - Технологија материјала.				
Циљеви				
Овај модул има циљеве ученике научити и оспособити да: <ul style="list-style-type: none"> - припреме нумерички управљану глодалицу за рад, - користе резне алате који се користе на НУМА глодалици, - буду способни за самостално коришћење и разумијевање техничке документације, стручне литературе и сл, - користе приборе за стезање и прихват обратка на НУМА глодалици, - постављају алате у држаче алата, - чисте и одржавају НУМА глодалице, - провјере тачност НУМА глодалице, - користе управљачку јединицу за управљање НУМА глодалицом, - унесу параметре везане за алате, - изведу базирање комада, - умјере нулту тачку обратка, - учитају програм на НУМА глодалици, - пусте програм у рад, - симулирају унесени програм, - усвајају нова и примјене раније стечена знања у пракси ради унапређења процеса рада, - примјењују мјере заштите на раду приликом обављања послова, - одржавају радни простор у складу са мјерама заштите животне средине.				
Теме				

1 . Припрема НУМА глодалице за рад				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Припрема НУМА глодалице за рад	<ul style="list-style-type: none"> - наведе разлику између класичних и НУМА глодалица, - објасни како да одабере карактеристике НУМА глодалице, - објасни како да одабере координатни систем и референтне тачке глодалице, - објасни како да одабере и користи алате код НУМА глодалице, - објасни како да дефинише и користи приборе за прихват и стезање обратка, - објасни како да монтира алате у држач НУМА глодалице те постављање држача у магацин машине, - објасни поступак чишћења, подмазивања и провјеру тачности НУМА глодалице, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите околине.	<ul style="list-style-type: none"> - препозна разлику између класичних и НУМА глодалица, - одабере карактеристике НУМА глодалице, - одабере координатни систем и референтне тачке глодалице, - одабере и користи алате код НУМА глодалице, - дефинише и користи приборе за прихват и стезање обратка, - монтира алате у држач НУМА глодалице те постављање држача у магацин машине, - изврши поступак чишћења, подмазивања и провјеру тачности НУМА глодалице, - користи средства и мјере заштите на раду и заштите околине.	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост.	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ученицима показати дијелове НУМА глодалице, - ученицима демонстрирати покретање машине и припрему резних алата за НУМА глодалицу, припремити приборе за прихват и стезање обратка, - ученике увјежбати у монтажи алата у држаче алата и постављању држача са алатима у магацин алата на машини, - ученике увјежбати у чишћењу и провјери количине средстава за подмазивање и хлађење машине.

			<ul style="list-style-type: none"> - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања. 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Каталози - Скице - Цртежи - Готови производи - Презентације 				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА			
Занимање (назив):	CNC оператер - ОГЛЕД			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Практичан рад			
Модул (наслов):	ПРИПРЕМА НУМА СТРУГА ЗА РАД			
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број:	17
Сврха :				
Модул је развијен с циљем да ученик стекне знања, радне вјештине и навике потребне за обављање послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер, и да се оспособи за брзо укључивање у процес производне технологије обраде на НУМА стругу.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-16), - Конструисање, - Технологија материјала.				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици припреме нумерички управљан струг за рад, - ученици користе резне алате који се користе на НУМА стругу, - ученици буду способни за самостално коришћење и разумијевање техничке документације, стручне литературе и сл, - ученици користе приборе за стезање и прихват обратка на НУМА стругу, - ученици постављају алате у држаче алата и револвер главу, - ученици врше чишћење и одржавање НУМА струга, - ученици провјеравају тачност НУМА струга, - ученици користе управљачку јединицу за управљање НУМА стругом, - ученици унесу параметре везане за алате, - ученици изведу базирање комада, - ученици умјере нулту тачку обратка, - ученици читају програм на НУМА стругу, - ученици пуне програм у рад, - ученици изврше симулацију унесеног програма, - ученици усвајају нова и примјене раније стечена знања у пракси ради унапређења процеса рада, - ученици примјењују мјере заштите на раду приликом обављања послова, - ученици одржавају радни простор у складу са мјерама заштите животне средине.				

Теме				
1 . Припрема НУМА струга за рад				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Припрема НУМА струга за рад	<ul style="list-style-type: none"> - наведе разлику између класичних и НУМА стругова, - објасни како да одабере карактеристике НУМА струга, - објасни како да одабере координатни систем и референтне тачке струга, - објасни како да одабере и користи алате код НУМА струга, - објасни како да дефинише и користи приборе за прихват и стезање обратка, - објасни како да монтира алате у држач НУМА струга и у револвер главу, - објасни поступак чишћења, подмазивања и провјеру тачности НУМА струга, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите околине.	<ul style="list-style-type: none"> - препозна разлику између класичних и НУМА стругова, - одабере карактеристике НУМА струга, - одабере координатни систем и референтне тачке струга, - одабере и користи алате код НУМА струга, - дефинише и користи приборе за прихват и стезање обратка, - монтира алате у држач НУМА струга и у револвер главу, - изврши поступак чишћења, подмазивања и провјеру тачности НУМА струга, - користи средства и мјере заштите на раду и заштите околине.	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и	<p>Наставник ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ученицима показати дијелове НУМА струга, - ученицима демонстрирати покретање машине и припрему резних алата за НУМА струг, припремити приборе за прихват и стезање обратка, - ученике увјежбати у монтажи алата у држаче алата и револвер главу на машини, - ученике увјежбати у чишћењу и провјери количине средстава за подмазивање и хлађење машине.

			<p>предузимљивост,</p> <ul style="list-style-type: none"> - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду. 	
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања. 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Каталози - Скице - Цртежи - Готови производи - Презентације 				
Оцјењивање				
<p>Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.</p>				

Струка (назив):	МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА			
Занимање (назив):	CNC оператер			
Предмет (назив):	ПРАКТИЧНА НАСТАВА			
Опис (предмета):	Практичан рад			
Модул (наслов):	ПУШТАЊЕ НУМА МАШИНЕ У РАД			
Датум:	2023. године	Шифра:	Редни број:	18
Сврха :				
Модул је развијен са циљем да ученик стекне знања, радне вјештине и навике потребне за обављање послова и самосталан рад у оквиру образовног профила CNC оператер.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: <ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модул 1-17), - Конструисање, - Технологија материјала.				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: <ul style="list-style-type: none"> - ученици припреме НУМА за рад, - ученици користе резне алате који се користе на НУМА, - ученици буду способни за самостално коришћење и разумијевање техничке документације, стручне литературе и сл, - ученици користе приборе за стезање и прихват обратка на НУМА, - ученици постављају алате у држаче алата, држаче у магацин и револвер главу, - ученици врше чишћење и одржавање НУМА, - ученици провјеравају тачност рада НУМА, - ученици користе управљачку јединицу за управљање НУМА, - ученици унесу параметре везане за алате, - ученици изведу базирање комада, - ученици умјере нулту тачку обратка, - ученици читају програм на НУМА, - ученици пуне програм у рад, - ученици симулирају унесени програм, - ученици стекну вјештине уочавања и исправљања грешка у раду програма и по потреби врше корекције, - ученици стекну вјештине израде једноставне позиције на НУМА (струг и глодалица), - ученици стекну вјештине мјерења и контроле квалитета издатка, - ученици усвајају нова знања ради унапређења рада и примјене стечена знања у пракси, - ученици примјењују мјере заштите на раду приликом обављања послова, - ученици одржавају радни простор у складу са мјерама заштите животне средине.				

Теме				
1. Пуштање НУМА глодалице у рад 2. Пуштање НУМА струга у рад				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Пуштање НУМА глодалице у рад	<ul style="list-style-type: none"> - објасни превентивни визуелни преглед НУМА глодалице и сигурносних уређаја на машини, као и преглед безбједности радног простора, - објасни контролу димензија припремка и изврши правилно базирање и причвршћивање припремка, - објасни правилан избор потребних алата, - објасни читавање програма, - објасни дефинисање нулте тачке обратка, - објасни симулацију унесеног програма, - објасни покретање програма, - објасни поступак израде једноставних позиција на НУМА	<ul style="list-style-type: none"> - изврши превентивни визуелни преглед машине и сигурносних уређаја НУМА глодалице, као и преглед безбједности радног простора, - изврши контролу димензија припремка и изврши правилно базирање и причвршћивање припремка, - изврши правилан одабир потребних алата, - учита програм, - дефинише нулту тачку, - симулира унесени програм, - покрене, израде и прати израду једноставних позиција на НУМА глодалици, - врши међуконтролу и завршну контролу, - изврши правилно скидање и одлагање обратка. - одржава уредним радно мјесто, - користи средства и мјере заштите на раду и	<ul style="list-style-type: none"> - савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - ефикасно планира и организује вријеме, - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који су важни за његов рад, - испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла, - испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално -	Наставник ће: <ul style="list-style-type: none"> - ученицима показати дијелове НУМА глодалице, - ученике увјежбати у монтажи алата у држаче алата те постављања држача у магацин НУМА глодалице, - ученицима демонстрирати припрему резних алата за НУМА глодалицу, - ученицима демонстрирати припрему прибора за прихват и стезање обратка, - са ученицима урадити читавање програма, пуштање у рад програма, - извршити симулацију рада по унесеном програму, - ученицима демонстрирати покретање машине, - извршити провјеру тачности рада, - са ученицима изградити једноставан комад, провјерити тачност и исправити грешке, - ученике увјежбати у чишћењу и провјери количине средстава за подмазивање и хлађење машине, - пратити рад ученика и помагати им у раду када је то

	глодалици, - објасни поступак мјерења и контроле обратка, - објасни правилно скидање и одлагање обратка, - објасни одржавање уредног радног мјеста, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите околине.	заштите околине.	етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - испољи жељу и вољу за усавршавањем у струци и цјеложивотним учењем. - показује добру радну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду.	потребно.
2. Пуштање НУМА струга у рад	- објасни превентивни визуелни преглед НУМА струга и сигурносних уређаја на машини, као и преглед безбједности радног простора, - објасни контролу димензија припремка и изврши правилно базирање и причвршћивање припремка, - објасни правилан избор потребних алата, - објасни читавање програма, - објасни дефинисање нулте тачке обратка, - објасни симулацију унесеног програма,	- изврши превентивни визуелни преглед машине и сигурносних уређаја НУМА струга, као и преглед безбједности радног простора, - изврши контролу димензија припремка и изврши правилно базирање и причвршћивање припремка, - изврши правилан одабир потребних алата, - прочита програм, - дефинише нулту тачку, - симулира унесени програм, - покрене, израде и прати израду једноставних позиција на НУМА стругу, - врши међуконтролу и завршну контролу, - изврши правилно скидање и одлагање		Наставник ће: - ученицима показати дијелове НУМА струга, - ученике увјежбати у монтажи алата у држаче алата те постављања у монтажи алата у држаче алата и револвер главу на НУМА стругу, - ученицима демонстрирати припрему резних алата за НУМА струг, - ученицима демонстрирати припрему прибора за прихват и стезање обратка, - са ученицима урадити читавање програма, пуштање у рад програма, - извршити симулацију рада по унесеном програму, - ученицима демонстрирати покретање машине, - извршити провјеру тачности рада, - са ученицима израдити једноставан комад, провјерити тачност и исправити грешке,

	<ul style="list-style-type: none"> - објасни покретање програма, - објасни поступак израде једноставних позиција на НУМА стругу, - објасни поступак мјерења и контроле обратка, - објасни правилно скидање и одлагање обратка. - објасни одржавање уредног радног мјеста, - наведе средства и мјере заштите на раду и заштите околине. 	<p>обратка.</p> <ul style="list-style-type: none"> - одржава уредним радно мјесто, - користи средства и мјере заштите на раду и заштите околине. 		<ul style="list-style-type: none"> - ученике увјежбати у чишћењу и провјери количине средстава за подмазивање и хлађење машине, - пратити рад ученика и помагати им у раду када је то потребно.
--	--	--	--	---

Интеграција
<ul style="list-style-type: none"> - Практична настава (модули 1-6), - Технологија материјала, - Конструисање, - Технологија занимања.
Извори
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник који је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Каталози - Скице - Цртежи - Готови производи - Презентације
Оцјењивање
<p>Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.</p>